

met zwavelvaseline doordrenkt ondergoed te blijven leven". De scabieskuur, die ik heb geadviseerd, duurt toch zeven maal 24 uur. Waarom gebruikt HERMANS (nog steeds in denzelfden zin) den onjuisten term van „met zwavelvaseline doordrenkt ondergoed", waar in feite slechts sprake is van zwavelzalfbevattende onderkleeren? Voor doordrenking is de hoeveelheid voorgeschreven zalf te gering. Verder ben ik ervan overtuigd dat „te blijven leven" in die zwavelzalfbevattende onderkleeren gedurende 7 dagen erg meevalt, getuige de gludere gezichten van de scabiespatiënten die blij zijn, dat zij van hun hevigen jeuk zijn bevrijd en weer lekker kunnen slapen. En bijzonder tevreden zijn juist die patiënten, die tevoren al eens zoo'n barbaarsche borstelkuur met groene zeep hadden door-gemaakt, en desondanks toch nog niet waren genezen.

Waarom tracht HERMANS verder te suggereeren dat ik zoo'n bezwaar heb tegen baden? Ik kan slechts verklaren, dat ik er in het algemeen voor ben en er zelf van houd! Maar scabieslijders, eczemaalijders of lijders aan een of anderen vorm van pyodermie raad ik af om zich als onderdeel van de behandeling te baden met water en zeep, omdat ik meen, dat in deze gevallen de voordeelen van baden uit „hygiënisch en paedagogisch" standpunt bekeken, verre worden overtroffen door de nadeelen van therapeutisch standpunt uit beschouwd. En heel logisch verlangt de scabieslijder in de eerste plaats therapie van ons.

Verder zijn er ongetwijfeld patiënten, die zonder bijvoeging van carbonas kalicus door 25 pCt. zwavelvaseline een flinke huidprikkeling of een eczeem kunnen krijgen. Ik heb daarop in mijn ingezonden stuk dan ook de aandacht van den lezer gevestigd. Maar ik heb er tevens de aandacht op gevestigd, dat pas door toevoeging van 10 pCt. van den sterk alcalisch reagerenden carbonas kalicus zooals HERMANS dat adviseert, de irritatie en eczeemvorming in den regel, en in veel ernstiger mate ontstaan. En juist ook om deze kern van de zaak draait HERMANS heen, in plaats van erop in te gaan.

Vat ik samen, dan citeert HERMANS dus in zijn repliek zichzelf en mij onjuist, chargeert mijns inziens overmatig, en ontwijkt de kern van het vraagstuk, hetgeen ik alles bij elkaar eigenlijk paedagogisch niet vind verantwoord.

Haarlem, 6 April 1942

P. J. VAN PUTTE

NOG EENS DE PENISVERMINKING

Van collega CH. W. F. WINCKEL te Amsterdam ontving ik naar aanleiding van mijn artikel over automutilatio membri virilis een brief, hem in de pen gegeven door de zinsnede over de opzettelijk toegebrachte penisverwonding. Hij laat zijn brief vergezeld gaan van een lantaarnplaatje uit de collectie van hem en collega COLAÇO BELMONTE, waarop een bruin-gebrande man te zien is, wiens penis voor het grootste gedeelte ontbreekt en wiens rechter hand schuil gaat in een met bloed doordrenkt verband. WINCKEL schrijft onder andere: „Wij zagen in Dessié in het basishospitaal der Nederlandsche ambulance 3 patiënten met afgesneden penis; nooit waren testes of scrotum mede verwijderd. De 3 patiënten hadden den grooten afstand van het gevechtsterrein tot ons (ongeveer 200 km) loopende afgelegd. Het afsnijden van den penis is als het ware een volksgebruik in Abessinië, er zijn stammen, waar een jongeman alleen een vrouw kan krijgen, als hij den gedroogden penis van een verslagen vijand als trophée aan zijn aanstaanden schoonvader kan toonen, dus als bewijs van moed. Wellicht zijn er ook animistische gevoelens in het spel, die in Ned. Indië de Dajaks, Papoea's en zoo voort tot koppensnellen brachten, waarbij het geprepareerde hoofd de levenskracht van den lateren bezitter moet verhoogen".

Rotterdam, 3 April 1942

A. G. J. HERMANS

BERICHTEN

★

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — De v. EICKEN PRIJS. De v. EICKENprijs werd in het jaar 1941 bestemd voor werken op neus-, keel- en oorheelkundig gebied. De namen der prijswinnaars en de titels hunner bekroonde geschriften luiden: prof. LANGENBECK (Leipzig) *Symmetriegesetz der erblichen Taubheit*, dr. WALTER STUPKA (Innsbruck) *Die Missbildungen und*